

Debreceni Ítéltábla

Pkf.II.20.365/2026/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Barbalics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Barbalics István ügyvéd, cím) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmező által – a ... elnök által képviselt ... Törvényszék (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel iránt indított nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 10.Pk.20.373/2026/7. számú végzése ellen a kérelmező által 8. sorszámon és a kérelmezett által 10. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére irányuló kérelmet elutasítja; az elsőfokú bíróság végzését helyben hagyja.

Kötelezi a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmező részére 15 (tizenöt) napon belül az általános forgalmi adó összegét is tartalmazó 47 593 (negyvenhétezer-ötszázkilencvenhárom) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára – legkésőbb ezen végzés meghozatalának keltétől számított 60 (hatvan) napon belül 44 850 (negyvennégyezer-nyolcszázötven) forint fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Megállapítja, hogy 44 976 (negyvennégyezer-kilencszázhetvenhat) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A tényállás

[1] A kérelmező jogelődje, 'jogelőd neve' mint a per egyik felperese, valamint 'alperes neve' alperes között kártérítés megfizetése tárgyában a 2005. június 7. napján érkezett fizetési meghagyás iránti kérelemmel, ellentmondás folytán perré alakult eljárás indult a Karcagi Járásbíróság (korábbi nevén: Karcagi Városi Bíróság) előtt P.20.373/2006. számon, amelyet egyesítettek a P.20.311/2006. ügyhöz és amely a későbbiekben P.20.106/2008., majd P.20.254/2025. számon folytatódott.

[2] A 2008. május 8-i tárgyaláson a járásbíróság a tárgyalást felfüggesztette a 'gazdasági társaság'-vel szemben folyó felszámolási eljárás fejezéséig. A 2025. április 7-én érkezett beadványában az alperes kérte az eljárás folytatását. A kérelmezett a kérelemnek helyt adott, az eljárást 2025. június 24-én folytatta.

[3] Az alapeljárásban 2025. szeptember 17-én jelentette be a kérelmező, hogy a jogelődje, 'jogelőd neve' 2013. július 10-én elhunyt, örökösei 1/2-1/2 arányban a kérelmező és 'örökös2 neve'. A járásbíróság a 2025. november 18-án jogerőre emelkedett végzésével megállapította a kérelmező jogutódlását.

[4] A per a járásbíróság elsőfokon jogerőre emelkedett, a kérelmező jogi képviselője által 2025. november 28-án átvett ítéletével fejeződött be.

A kérelem és az ellenirat

[5] A kérelmező a módosított kérelmében a polgári peres eljárás elhúzódása miatt a kérelmezettet a per 2005. június 8. napjától 2025. november 28. napjáig számított 7485 nap időtartama után 2 994 000 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni.

[6] A kérelmezett elleniratában a kérelem elutasítását kérte. Kérte – többek között – a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 15. §-ának (3) bekezdése alapján a per számított időtartamából levonni a kérelmező a jogelődje tekintetében peres félként részvétele hiányában és a jogutódlás késedelmes bejelentése folytán a hagyatékátadó végzés 2014. január 16. napi jogerőre emelkedése utáni türelmi idő eltelte, azaz 2014. február 15. és a 2025. szeptember 17. napi bejelentés közötti 4233 napot. Előadta, hogy a jogutódlás nem többszörözte meg a vagyoni elégtétel összegét, ezért a jogutódlás jogerős megállapításáig a kérelmezőt csak a jogelődjének járó összeg $\frac{1}{2}$ része illeti meg.

Az elsőfokú végzés

[7] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 15 napon belül 1 499 200 forint vagyoni elégtételt és 37 475 forint perköltséget, ezt meghaladóan a kérelmet elutasította. A kérelmezőt kötelezte 45 060 forint eljárási illeték az államnak megfizetésére és megállapította, hogy a további 45 060 forint meg nem fizetett eljárási illeték az állam terhén marad.

[8] A per számított és figyelembe vehető időtartamát a Pevtv. 2. §-ának (2) bekezdése és 3. §-ának (1) bekezdése alapján a 2005. június 9. – a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem előterjesztését követő nap – és 2025. november 28. – az elsőfokú jogerős ítélet kérelmező általi átvételének napja – közötti 7485 napban határozta meg.

[9] Nem találta indokoltnak levonni a per számított időtartamából a kérelmezett által meghatározott, a 2014. február 15. és a 2025. szeptember 17. napi bejelentés közötti 4233 napot. Hangsúlyozta: a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése értelmében az eljárás előrehaladását nem szolgáló, a kérelmező érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt szükségtelenül eltelt időtartam nem számítható bele a figyelembe vehető pertartamba. E feltételrendszer konjunktív: mindhárom feltételnek – a kérelmező érdekkörében felmerülő ok, elháríthatóság, szükségtelenül eltelt idő – egyidejűleg kell fennállnia. Ebben az időszakban az eljárás egyébként sem haladt volna előre attól függetlenül, hogy a jogutód mikor tett perbelépési bejelentést. A kérelmező az eljárás 2025. június 24-én meghozott végzéséből értesült a per aktívvá válásáról, és 2025. szeptember 17-én bejelentette jogutódi minőségét. A perbelépésbejelentésének elmaradása az eljárás előrehaladását gátoló késedelmet sem okozott, a harmadik konjunktív feltétel: a szükségtelenül eltelt idő hiányzik.

[10] Kifejtette továbbá: a jogutódlás nem többszörözte meg a kérelmezett által fizetendő vagyoni elégtétel összegét, vagyis a jogutódlás jogerős megállapításáig terjedő időre a kérelmező jogelődjének jogutódai nem követelhetek több vagyoni elégtételt, mint amennyi a jogelődjüket megillette volna. Mivel pedig a kérelmező $\frac{1}{2}$ arányban lett jogutód, a 2005. június 9-től 2025. november 18-ig eltelt 7475 napra csupán a jogelődjét megillető 2 990 000 forint elégtétel felére, azaz 1 495 000 forintra tarthatott igényt, a fennmaradó 10 napra ugyanakkor a saját jogán 4000 forint illette meg őt. Erre tekintettel a kérelmezettet 1 497 600 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan pedig elutasította a kérelmet.

[11] A kérelmező pernyertességének arányát 50%-ban határozta meg és a kérelmezettet kötelezte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a

továbbiakban: Pp.) 81. §-ának (1) és (5) bekezdése alapján ebben az arányban a felszámított, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024 (XII.9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. §-a (1) bekezdésének a) pontja és (3) bekezdése szerint meghatározott ügyvédi munkadíjból álló költsége megfizetésére. A Pp. 83. §-ának (3) bekezdése alapján a pervesztességéhez igazodóan kötelezte a kérelmezőt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. §-a (1) bekezdésének g) pontja alapján meghatározott összegű illeték arányos részének viselésére, míg a további illetékről úgy rendelkezett, hogy az a kérelmezett az Itv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerinti személyes illetékmentességére tekintettel az állam terhén marad.

A fellebbezés és a fellebbezésre tett észrevétel

[12] Az elsőfokú bíróság végzésével szemben mind a kérelmező, mind a kérelmezett fellebbezést terjesztettek elő.

[13] A kérelmező a fellebbezésében kérte az elsőfokú végzés részbeni megváltoztatását és a megállapított 1 499 200 forint összegű vagyoni elégtételen felül a kérelmezett kötelezését további 1 495 000 vagyoni elégtétel és – a megítélt elsőfokú perköltség áfa-val növelt összegén túl – további 37 375 forint + áfa elsőfokú perköltség megfizetésére. Kérte, hogy az ítéltábla keresse meg az Igazságügyi Minisztériumot az Emberi Jogok Európai Egyezménye a továbbiakban: EJEE) 6. cikk és 41. Cikk az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) általi értelmezésével kapcsolatosan abban a kérdésben, hogy a hazai alapügyekben folyamatban lévő bírósági eljárásban, a jogelőd fél jogutódként belépő félnek megítéli-e az EJEB a nem jogutódokkal azonos mértékű nem vagyoni kártérítést, azaz a jogelőd jogán megillendő kártérítést osztja-e a jogutódok számával, avagy nem. Indítványozta, hogy az ítéltábla egyedi normakontroll eljárás keretében forduljon az Alkotmánybírósághoz a Pevtv. szerinti többes jogutódlás esetén alkalmazandó vagyoni elégtétel szabályainak értelmezésével kapcsolatosan. Előadta, hogy az EJEB joggyakorlata szerint a jogutódokat a polgári bírósági eljárásnak a jogelőd által indított eljárás kezdő időpontjától megilleti a jóvátétel. Részletesen vitatta azt a jogalkalmazói megoldást, amely a vagyoni elégtétel összegét megosztja a jogutódok között. Álláspontja szerint ez az értelmezés önellentmondásos: a bíróság döntése szerint a jogutódlást úgy kell tekinteni, mintha a jogutódok mindvégig részt vettek volna az eljárásban. Ha a jogi fikció szerint a jogutódok már a per kezdetétől jelen vannak, akkor logikailag elkerülhetetlen a következtetés, hogy az eljárás elhúzódása az ő személyes jogaikat is sértette a kezdetektől fogva. A bíróság döntése tehát belső logikai ellentmondásban áll: elismeri a jogutódok folyamatos perbeli jelenlétét, de megtagadja tőlük a jogalanyi minőségükből fakadó egyéni elégtételt. Ez a következtetés anyagi jogi analógia, amely idegen az alapjogi kompenzáció természetétől. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a Pevtv. sui generis jogintézmény, amelynél az egyéni alapjogsérelem az irányadó. A jogutódok a jogelőd jogán, az alapügy kezdő időpontjától, alanyi jogon jogosultak az EJEE 6. cikke szerinti tisztességes bírósági eljárás megsértése miatti alapjogsérelem esetén érdemi jogvédelmet és méltányos elégtételt kérni az EJEB-től. Az elsőfokú bíróság döntése a rá vonatkozó, az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési szabályokat figyelmen kívül hagyta, és így az érintett felek tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét is okozta. Részletesen összehasonlította a vagyoni elégtétel ügyében kialakult magyar és az EJEB gyakorlatot, és rámutatott: az előző logikailag hibás érvelése, hogy a nem vagyoni sérelem osztható vagyoni érték, a jogutódlás eljárási fikciója korlátozza a kártérítést, ennek eredménye fix keretösszeg felosztása az alanyok között; addig az utóbbi helyes gyakorlata szerint a nem vagyoni sérelem személyhez kötött és nem osztható, a jogutódlás csak a perbeli állást viszi át, a sérelem mértékét nem limitálja, ennek eredménye fejenkénti értékelés az áldozati status alapján. Utalt arra, hogy a Pócza és mások kontra Magyarország (no. 13353/21.), a KESZO ELIT Bt. és mások kontra

Magyarország (no. 27524/23.), a Gyöngyvér Antalné és mások kontra Magyarország (no. 11193/21.), a Horváth Katalin és mások kontra Magyarország (no. 60912/21.), a Kormos Lajos és mások kontra Magyarország (no. 19380/21.), a Zsifkovics István és mások kontra Magyarország (no. 25717/21.) ítéletekben az EJEB több jogutód részére személyenként ugyanakkora összegű kártérítést állapított meg és az elsőfokú végzéssel ellentétben nem osztotta meg annak mértékét.

[14] A kérelmezett a fellebbezésében kérte az elsőfokú végzés megváltoztatását és a kérelem elutasítását. Továbbra is kérte a 2014. február 15. és a 2025. szeptember 17. napja közötti 4233 napos időszak figyelmen kívül hagyását. Az időmúlás a kérelmező érdekkörében felmerülő, és általa elhárítható ok, melyet a perbelépési kérelmének előterjesztésével elháríthatott volna. Hivatkozva a Pécsi Ítéltábla Pkf.IV.25.030/2026/5. számú határozatára felhívta, hogy mindez független attól, hogy a per előrehaladása, az adott eljárási cselekmény elvégzése a fél érdekében áll-e vagy sem. Az a körülmény, hogy a jogelőd halálával félbeszakadt eljárás során a bíróság joghatályos eljárási cselekményt nem tehetett, az eljárás csak a jogutód rendelkezése alapján folytatható tovább, tekintettel arra, hogy az az eljárási cselekménye, melyben a jogutódlás tényét – és ezzel együtt azon szándékát, hogy a peres eljárásban részt kíván-e venni – bejelenti, az eljárásjogi rendelkezések alapján meg kell, hogy előzze a bíróság eljárási cselekményeit; a jogutódlás bejelentésének aktív, tevőleges magatartása az, ami lehetőséget és alapot ad az eljárás folytatására. Nem lehetséges annak utólagos bizonyítása és alátámasztása a felek részéről, hogy *mit tett volna* a bíróság, ha a jogutódlási igényét kérelmező 2014-ben megtette volna, milyen álláspontra helyezkedik a peres eljárás azon szakaszában, ugyanakkor az megállapítható, hogy az eljárás félbeszakadás folytán állt. Mindezen felül: ebben az időszakban, a félbeszakadt eljárásban nem volt olyan fél, akinek az alapvető joga sérülhetett volna. Abban az időállapotban, amikor a peres eljárásban már sem a jogelőd nem vett részt, és a jogutód még nem kapcsolódott be, az alapjogi igényérvényesítés nem valósulhatott meg, tekintettel arra, hogy a perbeli pozíció üres, nincsen senki, akinek az alapjoga ezen időszak alatt sérülne.

[15] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú bíróság végzésének az ellenérdekű fél által fellebbezett részében helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte. Felhívta: a Pp. kógens rendelkezése szerint a jogutód a teljes eljárási jogosultsággal rendelkezik, így értelmezhetetlen az a kifogás, hogy csak egy peres féllel, azaz az alperessel szemben folyt a per. A kérelmező bármely eljárási cselekményének vagy mulasztásának a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése értelmében csak akkor van relevanciája, ha az hatással volt az eljárás időtartamára; azaz, ha ezen eljárási cselekmény – vagy mulasztás – hozzájárult az észszerűnek minősülő időtartam meghaladásához. A kérelmező terhére rótt mulasztás nem akadályozta a per folytatását. A felfüggesztésről rendelkező végzés hatályát a félbeszakadás nem érintette; a felfüggesztés folytán az eljárás tehát a jogelőd halálakor és a hagyatékátadó végzés jogerőre emelkedésekor a bíróság eljárási cselekménye folytán nem haladhatott előre. Nincs olyan peradat, amely szerint bármilyen időmúlást okozott volna a bejelentés elmulasztása; nem igazolt, hogy a bíróság egyes cselekményeket a jogelőd halálának mulasztása folytán tudott volna késedelmesen elvégezni.

[16] A kérelmezett a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú bíróság végzésének az ellenérdekű fél által fellebbezett részében helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte. Egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, mely szerint a jogutódok perbelépésével a vagyoni elégtétel összege nem többszöröződik. A kérelmező által állítottakkal szemben az EJEB a határozataiban nem foglalt állást ebben a jogkérdésben. A kérelmező téves logikai összefüggéssel értékeli a vagyoni elégtételhez fűződő jog alapjogi természetét: a bírósági gyakorlat is a nem vagyoni sérelem személyhez kötöttségét helyezi ítékezésének fókuszába, de a jogelőd életben léte alatt ez a személyhez fűződő jog őt illeti

meg, úgy kell tekinteni, hogy ez a jog, és az ehhez kapcsolódó alapjogvédelem őt jogosítja, egy esetleges jogutódlás csak ezt az értéket oszthatja meg. Az eljárásjogi jogutódlás a felet a teljes eljárás vonatkozásában a jogelőd pozíciójába helyezi, ugyanakkor ez a pozíció nem azonosítható egy személyhez fűződő alapjogsérelem miatti elégtétellel, mert ez csak a jogelőd jogán valósulhatott meg, tekintettel az alapjogvédelem személyhez fűződésére. Felhívta, hogy alaptalanul kéri a kérelmező az elsőfokú eljárásban megítélt perköltsége emelését azért, mert az ügyvédi iroda Áfa körbe tartozó jogalannyá vált, mivel ezt a költséget az elsőfokú eljárásban nem számította fel.

A másodfokú bíróság döntése

[17] Az kérelmező kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását, amelyet az ítéltábla nem talált alaposnak.

[18] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. §-ának (1) bekezdése értelmében, ha a bírónak az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek Alaptörvény-ellenességét észleli, vagy Alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett –, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének b) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál kezdeményezi a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés Alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását. Az ítéltábla a jogszabályi rendelkezések az Alaptörvénybe ütközését nem észlelte. Ezzel szemben a következők szerint a vagyoni elégtételre jogosultság tekintetében a jogutódlás következményeit a jogintézmény rendeltetése, a jogalkotói célok, az EJEB gyakorlata alapján meg tudta határozni, az Alkotmánybíróság eljárását nem találta szükségesnek. Hasonlóan nem szükséges az Igazságügyi Minisztérium jogértelmezés céljából történő megkeresése (amelyről, a kérelem jogszabályi alapjának hiányában, az ítéltábla az ítéletben formális döntést sem hozott): az EJEB gyakorlatát az ítéltábla természetesen ismeri; annak az értelmezését, hogy a vagyoni elégtétel iránti követelés tárgyában van-e helye jogutódlásnak, valamint többes jogutódlás esetében egészben vagy részben illeti-e meg az egyes jogutódokat a vagyoni elégtétel, a releváns jogszabályi rendelkezések nyelvtani, rendszertani értelmezése alapján meg tudja határozni.

[19] A fellebbezéseket az ítéltábla nem találta alaposnak:

[20] Az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott határozataiban az ítéltábla már számos alkalommal foglalkozott a vagyoni elégtételhez való jogosultsággal és az ahhoz kapcsolódó jogutódlással. Ennek kapcsán következetes és állandó értelmezést alkalmazott, amely során nem került ellentétbe a nem vagyoni sérelmek kompenzálását érintő bírósági gyakorlattal, valamint az észszerű idő sérelmének kompenzálásával kapcsolatos hazai alkotmánybírósági és Emberi Jogok Európai Bírósága gyakorlatával sem.

[21] Az alapjogi jogsérelem miatti bírósági eljárás kezdeményezése nem a sérelmet elszenvedett személyéhez kötött. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:54. §-ának (1) bekezdésén alapuló személyiségi jogok akár élők közötti, akár halál esetére szóló jogutódlásának kizártságával szemben a személyiségi jognak nem minősülő észszerű időn belüli eljáráshoz való jog alapjogi sérelme esetén olyan jogszabályi rendelkezés nincs is, amely szerint az ezen alapuló igények személyhez kötődnek, ezért egyébként is az élők közötti és a halál esetére szóló anyagi jogi jogutódlás sem kizárt.

[22] A Pevtv. 7. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy vagyoni elégtétel jár a félnek, ha a bírósági eljárás észszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető joga sérül. A vagyoni elégtételhez való jog alapja, hogy az eljárás figyelembe vehető időtartama meghaladja a törvényben meghatározott észszerű időtartamot és annak érvényesítésére a fél jogosult. A törvényi rendelkezésekből egyértelműen következik, hogy

amennyiben valamelyik fél a perbe annak későbbi szakaszában lép be, azonban a per figyelembe vehető időtartama meghaladja annak észszerű időtartamát, úgy vagyoni igény érvényesítésére válik jogosulttá, függetlenül attól, hogy a perbeli részvételét követő időszak önmagában nem haladja meg a törvényi észszerű időtartamot.

[23] Helyesen vette alapul az elsőfokú bíróság, hogy a jogutód a perből elbocsátott jogelődjének helyébe lép; a jogelőd elbocsátásáig végzett perbeli cselekmények és az addig meghozott bírói határozatok vele szemben is hatályosak [az alapperben még alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (1952. évi Pp.) 62. §-ának (3) bekezdése]. A perrendtartás a jogutódot eljárásjogi szempontból úgy tekinti, mintha kezdettől fogva ő járt volna el a perben, a jogutódlással a perben a teljes körű jogfolytonosságot kívánja biztosítani. Mindebből következően a vagyoni elégtétel iránti követelés – eltérő törvényi rendelkezés vagy a felek eltérő megállapodása hiányában – a jogfolytonosnak minősülő jogutódot illeti meg a Pevtv. alapján számítandó, vagyoni elégtétel alapjául szolgáló teljes időtartamra. Ezért a kérelmező érvényesíthette a perbeli jogelődjének perbeli részvételére eső időtartamára is a vagyoni elégtételt, de nem azért, mert a vagyoni elégtétel iránti követelés tekintetében következett be – anyagi jogi – jogutódlás, hiszen a jogelődöt ilyen követelés a halála időpontjában nem is illette meg, hanem azért, mert az eljárásjogi, teljes körű jogutódlás folytán úgy kell tekinteni, mintha az eljárásban mindvégig maga a kérelmező vett volna részt. (Ez a levezetés jelenik meg a Debreceni Ítéltábla BDT2023. 4700 számon közzétett Pkf.II.20.032/2023/2. számú, valamint a Pkf.II.20.289/2023/2. számú határozataiban.) Mivel ebből következően úgy kell tekinteni, mintha mindvégig a jogutód vett volna részt az eljárásban, ezért a kérelmezetti fellebbezés érveivel szemben nincs „üres” időszak. Az ellenkező értelmezés szembekerülne a vagyoni elégtétel szankció jogalkotási céljával, hiszen jogkövetkezmény nélkül maradna a félbeszakadással és a jogutódlással kapcsolatos időmúlás, holott a Pevtv. rendszerében a 2. §-ának (1) bekezdésében írt, az elsőfokú eljárás kezdőnapjától az eljárást befejező jogerős határozat közlésének napjáig tartó számított időtartamban nincsenek vagyoni elégtételre alapot nem adó szünetek. A vagyoni elégtétel a jogelőd halála és a jogutód perbelépésének engedélyezése közötti időszakra is jár (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.142/2026/2., Pkf.II.20.138/2026/2., Pkf.I.20.113/2026/2., Pkf.I.20.114/2026/2., Pkf.IV.20.110/2026/2., Pkf.II.20.207/2026/2.).

[24] Egyetértett azzal is az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság másodlagosan nem vonta le a 2014. február 15. és a 2025. szeptember 17. napja közötti 4233 napos időszakot. Önmagában az a tény, hogy a kérelmező a perben az eljárási kötelezettségeit nem teljesítette, még nem ad alapot a vagyoni elégtétel alapjául szolgáló időtartamból levonásra, csak akkor, ha kifejezetten ebből a kötelezettségszegésből következően – és nem más okokból is – telt el szükségtelenül a figyelmen kívül hagyni kért időtartam (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.155/2023/2., Pkf.II.20.041/2025/3., Pkf.II.20.312/2026/2.). A jogelőd halála időpontjában a per nyugvása nem az emiatti félbeszakadás, hanem a felszámolási eljárásra tekintettel elrendelt felfüggesztés miatt következett be, annak időtartama alatt joghatályos cselekmények nem folyhattak, ezért addig ez bizonyosan nem okozhatta az eljárás elhúzódását. Vizsgálandó ugyanakkor, hogy az eljárás a felfüggesztést követő 2025. június 24. napi folytatása és a jogutódlás 2025. szeptember 17. napi bejelentése közötti időszak a késedelmes bejelentés folytán megalapozhatja-e a levonást, mivel ebben az időszakban a bíróság már joghatályos cselekményeket tehetett. A bírói gyakorlat elfogadja, hogy amikor a fél már abba a helyzetbe kerül, hogy lehetősége van a jogutód perbevonására, és ezt nem teszi meg, az addigi idő szükségtelenül eltelt időnek minősül. (Pécsi Ítéltábla Pkf.IV.25.040/2026/3.) A jelen ügy sajátossága volt azonban, hogy a kártérítés iránti igényt számos felperes érvényesítette, ennél fogva az a körülmény, hogy az eljárás bíróságnak nem volt tudomása arról, hogy az egyik felperes vonatkozásában jogutódlás következett be, lévén a per nem félbeszakadt, hanem a bíróság felfüggesztette, nem okozott időmúlást. Az eljárás

folytatását követően a kérelmezett nem is tett arra vonatkozóan konkrét előadást, hogy a bejelentés megtörténtéig miért lett volna sürgősségi időmúlás, tekintettel arra, hogy más felperesek vonatkozásában a per folyamatban volt, és nem merült fel olyan eljárási cselekmény, amelyet éppen a kérelmező késedelmesnek állított bejelentése folytán lehetett volna csak késedelmesen elvégezni.

[25] Helytállóan osztotta meg a törvényes öröklés rendjére tekintettel a vagyoni elégtétel összegét a kérelmező jogutódlásának jogerős megállapításáig, a kérelmező fellebbezési érveivel az ítéltábla nem értett egyet.

[26] A következőes bírói gyakorlat abban többször állást foglalt, hogy az eljárási többes jogutódlás esetén a jogelődöt megillető vagyoni elégtétel a jogutódokat együttesen vagy egészében külön személyenként illeti-e meg, utóbbi esetben voltaképpen megtöbbszörözve a vagyoni elégtétel összegét. A Pevtv. a jogutódlás tekintetében semmilyen szabályt nem tartalmaz, ezért több jogutódot megillető vagyoni elégtételre jogosultság meghatározása során a bíróságoknak tekintettel kellett lenni az Alaptörvény 28. cikkéből és a Pevtv. 9. §-a (4) bekezdésének utaló szabálya folytán alkalmazandó Pp. Preambulumából is következő iránymutatásokra, különösen a magánjogi jogviták tisztességes eljárás elvén nyugvó rendezésének és az anyagi jogok hatékony érvényre juttatásának az elismert céljára. Ennek során kiemelten kellett értékelni, hogy a jogalkotó a vagyoni elégtételt az igazságszolgáltatási tevékenység hatékonyságának ösztönzése, a polgári peres eljárások elhúzódásával szembeni hatékony jogorvoslat megteremtése céljából vezette be és egy olyan modellt alkotott, amely számszerűsíthetően az eljárás időtartamához és a jogosultak perbeli részvételéhez kapcsolta annak mértékét.

[27] A kérelmező jogelődje pedig napi 400 forint vagyoni elégtételre és nem napi 2*400 forint vagyoni elégtételre vált jogosulttá a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet 1. §-ának (2) bekezdése alapján. A jogutód kérelmezőnek az észszerű időn belüli befejezéshez való joga a személyében csak akkortól érvényesülhetett, hogy félként az alapperben részt vesz, azt megelőzően csak a jogelődje perbeli részvétele miatt vált jogosulttá vagyoni elégtételre. Az alapjogi sérelem ugyan nem osztható, azonban ezt a sérelmet a perbe lépéséig nem a kérelmező, hanem a jogelődje szenvedte el, azaz erre az időre nem az ő jogsérelmét kell kompenzálni, hanem a jogutódlás folytán vált jogosulttá a jogelődjének erre az időre járó vagyoni elégtételére. Az a jogkövetkezmény, hogy az eljárási jogutódlás folytán úgy kellett tekinteni, mintha az eljárásban mindvégig részt vett volna mindkét jogutód, nem eredményezheti azt, hogy ők több vagyoni elégtételre lennének jogosultak, mint amely jogelődjüket összesen megillette volna. Az ellenkező értelmezés ahhoz a nyilvánvalóan nem támogatható helyzethez vezetne, hogy az eljárás elhúzódásáért felelős bíróság fizetési kötelezettsége nem attól függene, hogy hány fél részére okozott sérelmet, hanem hogy a sérelmet szenvedett félnek hány jogutódja van. Ha a perben részt vett félnek több jogutódja van, akkor az egyes jogutódok a perbelépésük engedélyezéséig nem a jogelődjüket megillető vagyoni elégtétel egészére, hanem erre az időszakra együttesen jogosultak arra a vagyoni elégtételre, amely jogelődjüket összesen megillette volna. A jogutódlás nem eredményezheti a jogszabály szerint járó vagyoni elégtétel megsokszorozódását (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.149/2025/2., Pkf.I.20.301/2025/2., Pkf.I.20.313/2025/2., Pkf.II.20.125/2026/2., Pkf.IV.20.196/2026/3., Pkf.IV.20.345/2026/2. számú végzések).

[28] Nem mond ennek ellen az EJEB hivatkozott gyakorlata sem. Azon felhívott ügyekben, amelyek esetében az állam megállapodás keretében vállalt fizetési kötelezettséget a kérelmezők felé, a bíróság határozata csupán annyit tartalmaz, hogy az egyezséget a bíróság tudomásul vette, de a jogutódot megillető követelés általános szabályairól irányadó

rendelkezéseket nem foglal magában. Az EJEB által megítélt igazságos elégtétel összegére részletes, a kártérítés összegét előre is konkrétan meghatározhatóvá, kiszámíthatóvá tévő szabályozás nincs is, még annak figyelembevételével sem, hogy a bíróság törekszik a kártérítés összegére standardizált szabályok kialakítására. Az összecszerűség egyedi mérlegelése mellett ezért nem tehető olyan megállapítás, hogy az EJEB kötelezően a jogutódok számától függetlenül azonos mértékű jóvátételt ítél meg. A Pevtv. alapján megítélt vagyoni elégtétel összege a figyelembe vehető napok számának és a kormányrendeletben meghatározott konkrét napi tételnek a szorzata; ekként határozható meg egyértelműen, hogy a jogelődöt milyen mértékű vagyoni elégtétel illetné meg.

[29] Alaptalanul kérte a fellebbezésében a kérelmező, hogy a megítélt elsőfokú perköltséget az ítéltábla az áfa összegével növelten határozza meg. A Pp. 81. §-ának (1) és (2) bekezdése értelmében a bíróság csak akkor rendelkezhet a pernyertes fél perköltségéről, ha a fél azt felszámította, azaz rendelkezési joga körében kifejezésre juttatta a perköltségre vonatkozó igényét, másrésztől csak a felszámításban feltüntetett költségről (költségelemekről) rendelkezhet és csak az abban meghatározott mérték (összeg) erejéig. Márpedig az elsőfokú eljárásban a kérelmező az áfa összegét nem számította fel, azt utóbb a másodfokú eljárásban már nem teheti meg.

[30] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzését a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése és a Pp. 389. §-án keresztül alkalmazandó 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[31] Sem a kérelmező, sem a kérelmezett fellebbezése nem volt eredményes, azonban a kérelmezett nem terjesztett elő másodfokú költség iránti igényt, a kérelmező pedig a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése szerint a perrendi szabályoknak megfelelően mind a fellebbezésével, mind a fellebbezésre tett észrevétellel kapcsolatban felszámított másodfokú költséget, a fellebbezések eredményessége folytán a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése értelmében az utóbbira tarthatott igényt az Ükr. 3. §-a (1) bekezdésének a) pontja, (3) és (4) bekezdése alapján meghatározott, a kérelmezett által mérsékelni nem kért, az általános forgalmi adót is tartalmazó összegben.

[32] A Pp. 102. §-ának (6) bekezdése értelmében az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése és 47. §-ának (1) bekezdése szerint a saját fellebbezése után meghatározott fellebbezési illeték megfizetésére a kérelmező köteles a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (2a) bekezdése által meghatározottak szerint. A kérelmezett fellebbezése után számított fellebbezési illeték pedig a kérelmezett személyes illetékmentességére tekintettel pedig a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

Debrecen, 2026. július 7.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró